

Zorgboerderij Willemshoeve helpt mee bij beheer Westlandse duinen

Tekst: Antje Ehrenburg
Foto's: Steven Vlaardingerbroek

In het Westland worden de duinen van Hoogheemraadschap Delfland sinds 2011 op een bijzondere manier beheerd: middels geiten en schapen van zorgboerderij Willemshoeve. Paula Buisman is nauw betrokken bij dit project.

Dagelijks komen er cliënten met een verstandelijke beperking uit de regio Westland voor hun dagbesteding naar De Willemshoeve in Monster. Paula: 'Dit is een echte zorgboerderij, met allerlei dieren op het erf en in de hokken, zoals geiten, schapen, konijnen, varkens, duiven en eenden. Deze dieren worden door de cliënten verzorgd en van eten voorzien. Dat is voor hen een belangrijke taak en ze vinden het heerlijk om te doen!'

Samenwerken

'In 2011 zijn we benaderd door het Hoogheemraadschap van Delfland, eigenaar van de smalle duinstrook bij Monster. Zij zochten nieuwe manieren om het duin te beheren en zijn een samenwerking met de Willemshoeve aangegaan. Onze Hollandse landgeiten en Schoonebeker- en Herdwick-schapen worden nu ingezet voor het duinbeheer! En onze cliënten helpen daarbij.'

Zinnvolle dagbesteding

Weer of geen weer, elke dag rijdt een min of meer vast clubje van 4 à 5 cliënten onder leiding van Paula of één van haar collega's met een busje naar het begraasde duingebied bij 's-Gravenzande. De mensen die dit doen zijn zeer nauw betrokken bij de dieren en bij het duin. Ze helpen mee met het controleren van rasters, het opruimen van zwerfafval en het brengen van water. Ook wordt de gezondheid van de geiten en schapen dagelijks gecheckt, en soms knuffelen

de cliënten met de geiten! Voor hen is dit werk in het duin een zeer aangename en nuttige tijdbesteding 'buiten de deur', waar ze ook nog veel van leren.

Hamels houden van duindoorns

De duinbegrazing vindt het hele jaar door plaats met zo'n achttien schapen en twintig geiten op een paar verschillende locaties. Werd er in 2011 begonnen met een stuk duin van één hectare, toen bleek dat het goed beviel is het duingebied dat begraasd wordt uitgebreid tot achttien hectaren!

De geiten die worden ingezet zijn bijna allemaal hamels, dat zijn gecastreerde bokken. Het doel van het begrazen is het bevorderen van de variatie in de plantengroei. Toen de begrazing begon was een groot deel van het duinterrein met dicht duindoornstruweel begroeid. Er is toen een proef gedaan, waarbij gekeken is wat het meest effectief is om de duindoorn terug te dringen. Eén hectare is met de hand gesnoeid, en daarna is gekeken welk 'nabeheer' het meest effectief was: nietsdoen (geen nabeheer), blijven snoeien met de hand of grazen met geiten en schapen. Het bleek dat het grazen het meest effectief was.

De geiten doen het goed

Geiten blijken de toppen van de duindoornstruiken erg lekker te vinden. Ze kunnen dus ook zonder vooraf snoeien op termijn de duindoorn terugdringen. Het blijkt ook dat de geiten goed samen gaan met vogels en vossen. Nog een mooi bijeffect van de begrazing is het ontstaan van kleine verstuiwkjes, die de dynamiek in de duinen versterken. Ecologen van het Hoogheemraadschap houden alle ontwikkelingen bij, zij doen de monitoring.

In februari en maart worden de jonge geitjes geboren. De moedergeiten en hun jonkies worden dan tijdelijk naar de Willemshoeve overgebracht. Paula: 'Natuurlijk zorgen we er dan voor dat de begrazing in het duin gewoon doorgaat met oudere hamels. Momenteel is collega Steven Vlaardingerbroek bezig om in de duinen een bordercollië te trainen. Als deze hond volledig is opgeleid, kan deze meehelpen bij het bijeenrijven van alle geiten en schapen. Ik kan niet wachten tot het zover is!'. De samenwerking tussen Willemshoeve en Hoogheemraadschap bevalt van beide kanten zo goed dat deze wordt voortgezet.

Meer info: <http://www.duinboerderij.nl/> of Facebook: duinboerderij Willemshoeve

Met dank aan Paula Buisman voor alle informatie over dit project.

[Antje Ehrenburg is ecooloog, redactiesecretaris voor DUIN en zelfstandig tekstschrijver \[www.antje-ehrenburg.nl\]\(http://www.antje-ehrenburg.nl\)](#)

Cliënt en geiten hebben goede band.